Burmistrz Gminy i Miasta Dobczyce

32-410 Dobczyce, Rynek 26; tel.: (+48) 12 372 17 00, 12 271 10 04,
fax: (+48) 12 271 29 93, e-mail: ugim@dobczyce.pl www.dobczyce.pl

Dobczyce, 27.07.2016 r.

RI.062.2.2016.MAMI

Pan Ryszard Langer
Prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa
Wodociągów i Kanalizacji
w Krakowie

Dotyczy: ROZPORZADZENIA NR 19/2012 DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZADU GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla ujęcia wody powierzchniowej ze Zbiornika Dobczyckiego na potrzeby Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie.

W nawiązaniu do ustaleń, jakie nastąpiły na spotkaniu z Wojewodą Małopolskim w dniu 04.07.2016 roku oraz w związku z dotychczasowymi pracami planistycznymi nad koncepcją Zrównoważonego Rozwoju Zbiornika Dobczyckiego, uprzejmie prosimy Pana Prezesa o przygotowanie wystąpienia do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie o zmianę ROZPORZADZENIA NR 19/2012 z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla ujęcia wody powierzchniowej ze Zbiornika Dobczyckiego na potrzeby Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie, w zakresie dotyczącym użytkowania jednostek pływających.

Proponujemy dodanie do obecnego zapisu:

§ 4. 1. Na całym terenie ochrony pośredniej zabrania się:
15) użytkowania jednostek pływających, za wyjątkiem:
a) administratora zbiornika, w tym gospodarstwa rybackiego w Brzączowicach,
b) właściciela ujęcia wody,
c) służb ratowniczych,
d) policji,
e) straży rybackiej,
f) przeznaczonych do realizacji zadań edukacyjnych, szkoleniowych i badawczych przeprowadzanych przez administratora zbiornika lub właściciela ujęcia wody.

kolejnego punktu o treści:
g) przeznaczonych do realizacji zadań edukacyjnych, szkoleniowych i rekreacyjnych, w tym w formie białej żeglugi, w zakresie uzgodnionym z administratorem zbiornika i właścicielem ujęcia wody.
lub
g) przeznaczonych do realizacji zadań edukacyjno - rekreacyjnych, w tym w formie białej żeglugi, na warunkach uzgodnionych z administratorem zbiornika i właścicielem ujęcia wody.

Uzasadnienie:

Szczególne walory środowiskowe oraz społeczna odpowiedzialność za stan wody w Zbiorniku Dobczyckim, będącym rezerwuarem wody pitnej dla dużej aglomeracji, przemawiają za koniecznością prowadzenia szerokiej i atrakcyjnej edukacji ekologicznej, skierowanej głównie do użytkowników wodociągów krakowskich oraz do osób zamieszkujących i odwiedzających teren zlewni górnej Raby. Od ich świadomości ekologicznej oraz sposobu postępowania ze ściekami i odpadami oraz ich stosunku do rzeki, jako podstawowego fragmentu ekosystemu, zależy w znacznym stopniu stan wody w zbiorniku. Jednym z elementów zapewniających atrakcyjność i merytoryczną wartość działań edukacyjnych jest niewątpliwie organizowanie rejsów edukacyjnych i badawczych jednostkami pływającymi oraz możliwość bliższego kontaktu z wodą np. w trakcie aktywności żeglarskiej lub wędkarskiej. Dotychczasowy zapis w Rozporządzeniu, dopuszczający do użytkowania jednostek pływających jedynie administratora zbiornika lub właściciela ujęcia wody powodują, że podmioty te obciążone są kosztami użytkowania jednostek pływających związanymi z realizacją przez nie zadań edukacyjnych, szkoleniowych i badawczych, co zdecydowanie ogranicza lub wręcz eliminuje możliwość realizacji działań edukacyjnych na szerszą skalę.

Proponowany przez nas zapis umożliwiałby dopuszczenie innych, poza administratorem zbiornika i właścicielem ujęcia wody, podmiotów do aktywności edukacyjnej na Zbiorniku zapewniając jednocześnie pełną kontrolę zarówno nad ilością i rodzajem, jak i stanem technicznym jednostek pływających. Ponadto można zastrzec konieczność uzgodnienia zawartości programów edukacyjnych, szkoleniowych i badawczych związanych z udostępnieniem tafli zbiornika zarówno z administratorem zbiornika, jak i właścicielem ujęcia wody. Usuniecie elementu monopolu prowadzenia działalności edukacyjnej i szkoleniowej przez administratora zbiornika lub właściciela ujęcia wody, umożliwi powstanie szerszej oferty oraz partycypację innych podmiotów w kosztach prowadzonej działalności edukacyjnej. W przypadku dopuszczenia do użytkowania jednostek pływających podmiotów gospodarczych możliwe będzie generowanie dodatkowych przychodów.
Wyzwanie przed jakim stoimy w zakresie poprawy świadomości ekologicznej, służącej m.in. wzmocnieniu ochrony zasobów wodnych wymaga skorzystania ze zróżnicowanych narzędzi, w tym szerszego upowszechniania wyników prac badawczych dotyczących gospodarki wodnej.

Wydawanie zgody na dopuszczenie jednostki pływającej oraz uzgadnianie programów edukacyjnych mogło by się odbywać na zasadach konkursowych, zapewniających równe prawa i równe szanse dla wszystkich podmiotów spełniających określone w regulaminie kryteria. Kryteria konkursowe opisywały by także sposób monitorowania, nadzoru i konsekwencje nieprzestrzegania warunków zapisanych w umowach.

Dotychczasowe działania MPWiK - w szczególności zaangażowanie w opracowanie strategii zrównoważonego rozwoju zbiornika dobczyckiego, w której edukacja ekologiczna i ekoturystyka są strategicznymi kierunkami - a z drugiej strony wykonanie przez Gminy Myślenice, Dobczyce i Siepraw kanalizacji sanitarnej w miejscowościach położonych w bezpośredniej zlewni zbiornika, pozwalają na przekonanie, że dopuszczenie innych jednostek pływających na proponowanych zasadach nie wpłynie na zwiększenie sumy potencjalnych zagrożeń dla jakości wody, przyczyni się natomiast do zwiększenia atrakcyjności turystycznej otoczenia zbiornika, a tym samym do rozwoju gospodarczego terenu.
Jeżeli wprowadzenie proponowanego przez nas zapisu zmieniającego Rozporządzenie, nie będzie możliwe, uprzejmie prosimy o rozważenie i zaprojektowanie takich zmian, które umożliwią osiągniecie opisanego w niniejszym piśmie celu. Jako reprezentanci lokalnych społeczności gmin, na których terenie funkcjonuje Zbiornik Dobczycki, wyrażamy nadzieję na nieodległe podjęcie decyzji i wspólne wykonanie tego ważnego i oczekiwanego działania.
Na marginesie pragnę zwrócić uwagę, że przygotowywany obecnie Plan Rozwoju Zbiornika Dobczyckiego stanowi szansę zaprogramowania działań inwestycyjnych służących rozwojowi społecznemu i gospodarczemu naszego regionu oraz okazję przedyskutowania warunków rozszerzenia funkcji zbiornika.
Potrzeba rozszerzenia funkcji Zbiornika Dobczyckiego wynika z powszechnie zgłaszanego przez mieszkańców zapotrzebowania na rekreacyjne użytkowanie wody oraz dyskusji społecznej na temat roli i znaczenia budowli wodnych. Zapory wodne już od wielu lat są postrzegane nie tylko jako symbole nowoczesności rozwoju, ale też jako destrukcyjne i kosztowne ingerencje w środowisko naturalne oraz w byt lokalnej społeczności. Zalewanie wodą znacznych obszarów powoduje przesiedlenia ludności połączone nieraz ze zniszczeniem lokalnych więzów kulturowych oraz znaczne, postrzegane w dłuższej perspektywie, straty przyrodnicze. Międzynarodowa Komisja Wysokich Zapór (ICOLD) zaleca, aby z zapory największą korzyść odniosła miejscowa ludność. Tymczasem ludność gmin położonych nad Zbiornikiem Dobczyckim po 30 latach jego funkcjonowania jest przekonana, że ta zasada nie została w pełni zastosowana, a powstanie Zbiornika nie przynosi korzyści w możliwie szerokim zakresie.
Zarówno w Polsce jak i w krajach europejskich można wskazać szereg przykładów rekreacyjnego wykorzystania zbiorników wodnych, z których ujmowana jest woda dla celów wodociągowych. Z prawa wodnego nie wynika konieczność wprowadzenia zakazu aktywności rekreacyjnej na terenie zbiorników, z których ujmowana jest woda pitna. Szczegóły korzystania ze zbiornika określone zostały w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie ustanawiającym

strefy ochronne ujęcia wody i wskazane jest zastanowienie się nad zakresem możliwych zmian odpowiadających oczekiwaniom mieszkańców.
Władze samorządowe podejmowały szereg działań, aby zainicjować rozszerzenie funkcji Zbiornika zgodne z ideą zawartą w Prawie wodnym. Zgodnie z zapisem ustawowym gospodarowanie wodami winno uwzględniać zasadę wspólnych interesów i być realizowane przez współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności tak, aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne. Zarządzanie zasobami wodnymi służy bowiem zaspokajaniu potrzeb ludności, gospodarki, ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami, zarówno w zakresie zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności, ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz niewłaściwą lub nadmierną eksploatacją, jak również zaspokajaniu potrzeb związanych z turystyką, sportem oraz rekreacją.
Naturalnie rozszerzać funkcje zbiornika o elementy rekreacji i sportu należy ostrożnie, aby wzmocnić potencjał rozwojowy Zbiornika unikając jednocześnie zagrożeń dla ujęcia wody pitnej.
Z opinii ekspertów zebranych w ostatnich latach wynika, że dobrym rozwiązaniem może być powołanie partnerstwa i wspólne uzgodnienie zakresu możliwych aktywności oraz warunków jakim muszą odpowiadać.
Inspiracją mogą być rozwiązania francuskie przedstawione przez ekspertów z Regionu Rhone Alpes w zakresie planowania rozwoju jezior Aiguebelette i Bourget. Jezioro Bourget stanowi zbiornik wody pitnej o poborze ponad 1 000 000 m3/rok i jest zagrożone ze względu na procesy urbanizacji, wzrastający transport, degradację jakości wody z uwagi na działalność ludzi w zlewni. Podobnie jak Zbiornik Dobczycki jezioro Bourget jest własnością Państwa.
Inicjatorem powołania partnerstwa były władze regionalne, które wyznaczyły cel „Harmonijny rozwój zlewni i jeziora". Propozycja Regionu została zaakceptowana i do projektu przystąpili partnerzy, to jest przedstawiciele samorządów, rządu i organizacji pozarządowych. Teren działania określono szeroko na całą zlewnię. Przyjęto plan rozwoju zbiornika, w którym skoncentrowano się na trzech wyzwaniach ekologicznym, ekonomicznym i ludzkim. Zaprojektowano 70 konkretnych działań dotyczących jakości wody, krajobrazu (utrzymania pejzażu), transportu i przewozów, turystyki, gospodarki, akcji informacyjnej i angażowaniu w działania partycypacyjne.
Źródłem sukcesu projektu było stworzenie specjalnej organizacji do zarządzania jeziorem łączącej rozmaite szczeble administracyjne o różnych kompetencjach, które, pomimo rozmaitych przepisów i podziałów, postanowiły działać razem na rzecz rozwoju oraz wspólnie podejmowały decyzje. Organizacja zrzesz państwo francuskie, region Rhône-Alpes, departament Sabaudi, samorządy lokalne. Na co dzień nad projektem pracuje 5 osób reprezentujących partnerów zainteresowanych eksploatacją jeziora, którzy gwarantują przestrzeganie postanowień projektu oraz nim zarządzają, informują mieszkańców i dokonują bilansu postępów.
Wprowadzenie podobnych rozwiązań systemowych pozwoliłoby lepiej wykorzystać potencjał Zbiornika Dobczyckiego, zapewniając uzgodnienie oczekiwań interesariuszy. Jednym z zadań podmiotu zarządzającego byłoby skierowanie zainteresowania rekreacją w stronę działań ekologicznych i wypracowanie takiej oferty, która realizowałaby się w formach bezpiecznych, a nawet pożądanych dla

środowiska. Można sobie wyobrazić, że ludzie przyjeżdżają nad jezioro po to, by je chronić, sprzątać, wykonywać badania, obserwacje, zaangażować się czynnie w działania ekologiczne jako w formę rekreacji. Mogą nurkować w celach badawczych, poznawczych, ekologicznych, pływać kajakiem lub żeglować by obserwować ptaki czy ryby.
Oferty turystycznej nie powinno stanowić jedynie udostępnienie elementów topograficznych i przyrodniczych, ale musi nią być program skorzystania z tych walorów.

Jesteśmy przekonani, że udostępnienie w określonym zakresie tafli Zbiornika dla żaglówek i jednostek bez silników pozwoli włączyć Zbiornik w lokalny obrót gospodarczy, a jednocześnie racjonalne zarządzanie popytem na aktywności rekreacyjne powiązane z działaniami edukacyjnymi zapewni wysokiej jakości ochronę zasobu wodnego.

Z wyrazami szacunku

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Dobczyce
Paweł Machnicki

GMINA DOBCZYCE
ul. Rynek 26
32-410 Dobczyce
NIP 681-100-44-43 Regon 351555424

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Myślenice
mgr Maciej Ostrowski

BURMISTRZ MIASTA I GMINY
MYŚLENICE

WÓJT
Tadeusz Pitala

Do wiadomości:
Pan Józef Pilch Wojewoda Małopolski
Pan Jarosław Szlachetka Poseł na Sejm RP